

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий юридичний інститут
Кафедра господарського, повітряного та космічного права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

В. Ісаєнко

« 30 » березня 2018 р.

Система менеджменту якості

ПРОГРАМА

додаткового вступного випробування
на освітній ступінь «Бакалавр» з нормативним терміном навчання 3 роки
на основі освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст»

Галузь знань 08 «Право»

Спеціальність 081 «Право»

Освітньо-професійна програма «Правознавство»

Програму рекомендовано кафедрою
господарського, повітряного та космічного
права

Протокол №2 від 26 лютого 2018 року

СМЯ НАУ П 13.01.05(01) – 01 – 2018

	Система менеджменту якості ПРОГРАМА додаткового вступного випробування на освітній ступінь «Бакалавр» з нормативним терміном навчання 3 роки на основі освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст»	Шифр документа	СМЯ НАУ П 13.01.05(01)-01-2018
		Стор. 2 із 12	

ВСТУП

Мета додаткового вступного випробування — визначення початкового рівня знань та вмінь з комплексу фундаментальних дисциплін та виявлення здатності до опанування освітньої програми за обраною освітньо-професійною програмою, оцінка світогляду вступника та визначення рівня його інтелектуального потенціалу.

Додаткове вступне випробування проходить у письмовій формі шляхом надання вступником відповідей на екзаменаційне завдання. Кожне екзаменаційне завдання містить три питання з дисциплін, включених до цієї програми. Тривалість додаткового вступного випробування становить **дві академічні години (90 хвилин)**.

Додаткове вступне випробування проходять вступники, які вступають на навчання за обраним напрямом на основі здобутого ступеня або освітньо-кваліфікаційного рівня за іншими освітньо-професійними програмами.

Організація додаткового вступного випробування здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Національного авіаційного університету.

ПЕРЕЛІК ПРОГРАМНИХ ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІН, ЯКІ ВІНОСЯТЬСЯ НА ДОДАТКОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ «БАКАЛАВР» З НОРМАТИВНИМ ТЕРМІНОМ НАВЧАННЯ 3 РОКИ

ЮРИДИЧНА ДЕОНТОЛОГІЯ

1. Поняття та загальна характеристика науки «Юридична деонтологія».
2. Основна мета та завдання «Юридичної деонтології» як навчальної дисципліни.
3. Предмет, методи та структура дисципліни «Юридична деонтологія».
4. Передумови та основні етапи виникнення юридичної деонтології.
5. Функції юридичної деонтології
6. Принципи юридичної деонтології.
7. Основні джерела юридичної деонтології.
8. Місце юридичної деонтології в системі суспільних та юридичних дисциплін.
9. Поняття юридичної наукової діяльності, її структура та зміст.
10. Методологія юриспруденції: зміст та структура.
11. Поняття, види і форми юридичної освітньої діяльності.
12. Система вищої юридичної освіти в Україні.
13. Перепідготовка, стажування та підвищення кваліфікації юридичних кадрів.
14. Система підготовки наукових кадрів в галузі юриспруденції.
15. Юридична діяльність як вид соціальної діяльності, її основні ознаки.
16. Мета та зміст юридичної діяльності.
17. Роль юридичної діяльності у процесі становлення громадянського суспільства та правової держави в Україні.
18. Система юридичної діяльності: поняття та структура.
19. Функції юридичної діяльності.
20. Роль соціальних норм у регулюванні професійної юридичної діяльності.
21. Правове регулювання юридичної діяльності. Місце норм права серед інших соціальних норм.
22. Основні ознаки юридичної практичної діяльності.
23. Принципи та завдання юридичної практичної діяльності.
24. Розуміння професії юриста в суспільстві.

25. Загальна характеристика юридичної професії, її ознаки.
26. Поняття юридичного фаху та його види.
27. Кваліфікація юриста. Основні якості юриста, що визначають рівень його кваліфікації.
28. Основні вимоги та умови набуття права на здійснення юридичної діяльності.
29. Історія та передумови становлення юридичної професії.
30. Професіоналізм юриста та компетентність як показники професійної майстерності юриста.
31. Юрист як посадова особа держави: загальна характеристика.
32. Юрист як керівник. Основні стилі керівництва (авторитарний, ліберальний, демократичний).
33. Характеристика діяльності суддів.
34. Специфіка роботи прокурора.
35. Особливості адвокатської професії.
36. Особливості діяльності нотаріуса.
37. Призначення діяльності юрисконсульта.
38. Специфіка роботи слідчого.
39. Загальна характеристика професіограм юридичних професій.
40. Професіограма судді.
41. Професіограма прокурорських працівників.
42. Професіограма адвоката.
43. Професіограма нотаріуса.
44. Професіограма юрисконсульта.
45. Професіограма державного виконавця.
46. Професіограма слідчого.
47. Поняття та структура професійної культури юриста.
48. Професійний обов'язок юриста: поняття та зміст.
49. Професійна правова свідомість юриста.
50. Правова культура юриста, її структура.
51. Психологічна культура юриста.
52. Правове мислення правника.
53. Політична культура юриста.
54. Етична культура юриста.
55. Естетична культура юриста.
56. Економічна культура юриста.
57. Екологічна культура юриста.
58. Інформаційна культура юриста, її роль в становленні інформаційно-правового суспільства.
59. Професійні відхилення в діяльності юристів, їх види.
60. Загальні правила притягнення юристів-практиків до дисциплінарної відповідальності.

ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА УКРАЇНИ

1. Предмет, мета і завдання курсу.
2. Функції історії держави і права України. Принципи та методи пізнання історико-правових явищ. Періодизація курсу ІДПУ.
3. Історіографія, джерела історії держави і права України.
4. Суспільна організація, управління і право у степових народів (скіфи, сармати, готи, гуни).
5. Суспільно-політичний устрій і право античних міст-держав (VII ст. до н.е. – VI ст.

	Система менеджменту якості ПРОГРАМА додаткового вступного випробування на освітній ступінь «Бакалавр» з нормативним терміном навчання 3 роки на основі освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст»	Шифр документа	СМЯ НАУ П 13.01.05(01)-01-2018
	Стор. 4 із 12		

н.е.).

6. Боспорське царство (V ст. до н.е. – VI ст. н.е.).
7. Перші ранньослов'янські державні об'єднання: суспільна організація та управління. Звичаєве право і вірування стародавніх слов'ян.
8. Утворення Давньоруської держави з центром у Києві: суспільний лад та державний устрій.
9. Теорії походження Київської Русі. Судова система і процес.
10. Основні риси і джерела права Київської Русі. Руська Правда – пам'ятка з історії розвитку права Київської Русі: редакції, структура, загальна характеристика змісту.
11. Кримінально-правові норми, поняття злочину і система покарань за "Руською Правдою". Інститути цивільного права за «Руською Правдою».
12. Галицько-Волинська держава – спадкоємиця державно-правової традиції Київської Русі. Суспільний і державний лад.
13. Правова система Галицько-Волинського Русі.
14. Суспільний устрій і державний лад Литовсько-Руської держави.
15. Основні джерела і розвиток права Великого князівства Литовського. Литовські Статути.
16. Створення Речі Посполитої. Польська експансія на українські землі.
17. Польсько-Литовські унії, зміст та наслідки для українських земель. Магдебурзьке право в українських містах XIV – XV ст.
18. Система органів військово-адміністративної влади, правова система і джерела права Запорозької Січі.
19. Розбудова, суспільно-політичний та адміністративно-територіальний устрій Української козацько-гетьманської держави Богдана Хмельницького в ході Визвольної війни.
20. Законодавство, суд і процес в роки Визвольної війни.
21. Приєднання України до Московії. Правовий статус України та українського народу за договором 1654 р.
22. Адміністративно-політичний устрій українських земель у складі Московії–Російської імперії, зміни в суспільних відносинах.
23. Кодифікація українського права у XVIII – на початку XIX ст.
24. Українські землі у складі Російської імперії: адміністративно-територіальний устрій, органи та система управління. Реформи другої половини XIX ст. та їх реалізація в українських землях.
25. Правова система, суди і процес. Створення і діяльність Державної Думи. Українські Громади.
26. Вищі та місцеві органи влади і управління на західноукраїнських землях до і після утворення Австро-Угорської імперії.
27. Розвиток права, суди і процес у Галичині, Буковині і Закарпатті.
28. Західноукраїнські землі у 1905-1917 рр.
29. Національна революція в Україні. Створення і діяльність Центральної Ради. Система органів центрального і місцевого управління. Генеральний секретаріат.
30. Законодавство УЦР. Конституція УНР 1918 р.: зміст і структура.
31. Українська держава П.Скоропадського: організація влади і управління, судові та правоохоронні органи.
32. Законодавство Гетьманату.
33. УНР часів Директорії: державний лад, судова система.
34. Законодавча діяльність Директорії.
35. Акт злуки УНР і ЗУНР: зміст та історичне значення.
36. ЗУНР: організація і структура державного апарату, військово будівництво.

	Система менеджменту якості ПРОГРАМА додаткового вступного випробування на освітній ступінь «Бакалавр» з нормативним терміном навчання 3 роки на основі освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст»	Шифр документа	СМЯ НАУ П 13.01.05(01)-01-2018
		Стор. 5 із 12	

Реформування судової системи. Правоохоронні органи.

37. Законотворчість ЗУНР. Падіння ЗУНР. Паризька конференція та її значення для українських земель.

38. Східна Галичина і Західна Волинь під владою Польщі. Органи влади і самоврядування. Діяльність екзильного уряду. Створення ОУН та боротьба проти польського окупаційного режиму.

39. Північна Буковина і Бессарабія в умовах румунської окупації: адміністративно-територіальний поділ, особливості управління, система права.

40. Державність і право на Закарпатті між двома світовими війнами. Проголошення незалежності Карпатської України.

41. Формування радянської державності в Україні. Утворення УСРР.

42. Основні риси та джерела радянського права в УСРР. Органи влади і управління за Конституцією УСРР 1919 р.

43. Утворення УСРР. Становлення органів захисту радянської влади. Зміни в органах влади та управління УСРР після утворення СРСР. Судові та правоохоронні органи.

44. Становлення і розвиток судово-прокурорської системи в УСРР.

45. Перша кодифікація радянського права в Україні.

46. Конституція УСРР 1929 р.: характеристика основних положень.

47. Система органів державної влади за Конституцією УРСР 1937 р. Репресивно-каральні органи. Масові репресії в Україні.

48. Надзвичайне законодавство України в 30-х роках. Правова система.

49. Приєднання Західної Волині, Східної Галичини, Північної Буковини та частини Бессарабії до УРСР. Особливості радянзації цих територій.

50. Початок Другої світової та радянсько-німецької воєн. Перебудова державного механізму.

51. Фашистський окупаційний режим: характерні риси та особливості. Спроби відновлення української національної державності.

52. Звільнення території УРСР і відновлення радянської влади. Правова система УРСР в умовах війни.

53. Реорганізація органів влади і управління УРСР в період десталінізації. Зміни в законодавстві. Реформування судових і правоохоронних органів.

54. Друга кодифікація законодавства в УРСР. Зміни в органах влади за Конституцією УРСР 1978 р.

55. Особливості розвитку українського суспільства в період перебудови. Зміни в державному статусі УРСР. Закони УРСР "Про зміни і доповнення Конституції УРСР". Зміни у правовій системі УРСР.

56. Декларація про державний суверенітет України.

57. Проголошення незалежності України. Атрибути державності.

58. Формування органів влади і управління в умовах незалежності.

59. Реформування судової і правової системи на сучасному етапі.

60. Конституційний процес у незалежній Україні.

**Список літератури
для самостійної підготовки вступника до
додаткового вступного випробування**

ЮРИДИЧНА ДЕОНТОЛОГІЯ

Основна література

1. Ведерніков Ю. А. Юридична деонтологія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Ю. А. Ведерніков, С. О. Кульбач, А. М. Кучук; Ун-т сучас. знань. - Д. : Свідлер А. Л., 2011. - 205 с.
2. Гусарєв С.Д. Юридична деонтологія (Основи юридичної діяльності): Навчальний посібник: Навчальне видання. - 3-тє вид., перероб. / С.Д. Гусарєв, О.Д. Тихомиров. - К.: Знання, 2008. - 495 с.
3. Орзих М.Ф. Юридическая деонтология: учеб.-метод. пособие / М.Ф. Орзих, А.Р. Крусян; НУ «ОЮА». - 5-е изд., доп. - Одесса: Юрид. лит., 2011. - 48 с.
4. Скакун О.Ф. Юридична деонтологія: Підручник / О.Ф. Скакун. - Х.: Еспада, 2008. - 400 с.
5. Сливка С. С. Юридична деонтологія: підручник для вузів / С. С. Сливка. - К.: Атіка, 2012. - 296 с.
6. Юридична деонтологія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [А. Є. Шевченко та ін.]. - Донецьк : Юго-Восток, 2013. - 338 с.
7. Юридична деонтологія : підручник / С.П. Погребняк, О.О. Уварова, Г.О. Христова та ін./ за заг. ред. О. В. Петришина. - Х. : Право, 2014. - 248 с.
8. Юридична деонтологія : навч. посіб. для підгот. до іспитів / упоряд.: І. В. Тетарчук, Т. Є. Дяків. - К. : Центр учб. л-ри, 2013. - 156 с.
9. Ухач В. Юридична деонтологія і професійна етика: Навч. посіб. / В. Ухач. - Тернопіль: Вектор, 2015. - 335 с.
10. Петришин О. В. Юридична деонтологія : посіб. для підгот. до заліків та іспитів / О. В. Петришин, О. В. Зінченко. - Х. : Право, 2017. - 84 с.

Додаткова література

1. Алексеев С.С. Введение в юридическую специальность / С.С. Алексеев. - М.: Юрид. лит., 1976. - 256 с.
2. Бойл Ф. Організація професійної діяльності юриста: теорія і практика: Пер. з 2-го англ. вид. / Ф. Бойл, Д. Капс, Ф. Плауден, К. Сендфорд. Наук. ред. пер. В.І. Андрейцев. - К.: Знання, 2006. - 478 с.
3. Богатирьов І. Г. Юридична деонтологія / І.Г. Богатирьов, П.В. Макушев, В.М. Торяник. - Х. : Харків юрид., 2009. - 212 с.
4. Гребеньков Г.В. Юридична етика: Навчальний посібник / Г.В. Гребеньков, Д.П. Фіолевський. - К.: Алерта, 2007. - 211 с.
5. Еволюція етносу юриста в Україні (історичний та соціально- психологічний нарис) / В.О. Лозовой, О.В. Петришин, В.О. Рум'янцева та ін.; за ред. В.О. Лозового та В.О. Рум'янцева. - Х. : Право, 2011. - 264 с.
6. Лозовой В.О. Петришин О.В. Професійна етика юриста / В.О. Лозовой, О.В. Петришин. - Х.: Право, 2004. - 176 с.
7. Тимчик І. С. Університетська освіта та юридична деонтологія: навч. посіб. / І.С. Тимчик, О.М. Котикова; за заг. ред. д-ра політ. наук, проф. Ф.П. Шульженка; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - К. : КНЕУ, 2011. - 211 с.
8. Юридична деонтологія: Підручник / В.Д. Ткаченко, С.П. Погребняк, Д.В. Лук'янов та ін.. - Х.: Одісей, - 2006. - 256 с.

ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА УКРАЇНИ

Основна література

1. Іванов В.М. Історія держави і права України: Підручник / В.М. Іванов. – К.: КУІІ НАНУ, 2013. – 892 с.
2. Історія держави і права України: Підручник / За ред. А.С. Чайковського. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 512 с.
3. Кульчицький В.С. Історія держави і права України: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В.С. Кульчицький, Б.Д. Тишик. – К.: Видавничий дім “Ін Юре”, 2006. – 624 с.
4. Музиченко П.П. Історія держави і права України: Навч. посіб./ П.П. Музиченко. – К.: Т-во “Знання”, 2006. – 437 с.
5. Терлюк І.Я. Історія держави і права України: Навч. посіб./ І.Я. Терлюк. – К.: Атіка, 2011. – 944 с.
6. Історія держави і права України: Навч. посіб. / М.Ю. Бурдін, О.А. Гавриленко, І.Д. Коцан та ін.; за ред. М.Ю. Бурдіна. – Х.: ФОП Бровін О.В., 2017. – 444 с.

Додаткова література

1. Антологія української юридичної думки: В 10 т./ За заг. ред. Ю.С. Шемшученка. – К.: Вид. Дім “Юридична книга”, 2002 – 2005.
2. Великий енциклопедичний юридичний словник / За ред. Ю.С. Шемшученка. – К.: ТОВ “Видавництво “Юридична думка”, 2007. – 992 с.
3. Мироненко О.М. Українське державотворення: Словник-довідник / О.М. Мироненко, Ю.І. Римаренко, І.Б. Усенко, В.А. Чехович. – К.: Либідь, 1997. – 560 с.
4. Про правові основи держави: збірник законів. – Х.: ПП “Ігвіні”, 2005. – 416 с.
5. Хрестоматія з історії держави і права України: Навч. посіб. / Уклад. В.Д. Гончаренко, О.Д. Святоцький. – К.: Видавничий дім “Ін Юре”, 2003. – 800 с.

Голова фахової атестаційної комісії

І.М. Соцілко

Система менеджменту якості
ПРОГРАМА додаткового вступного випробування на
освітній ступінь «Бакалавр» з нормативним терміном
навчання 3 роки на основі освітньо-кваліфікаційного
рівня «Молодший спеціаліст»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
П 13.01.05(01)-01-2018

Стор. 8 із 12

Міністерство освіти і науки України
Національний авіаційний університет

Навчально-науковий юридичний інститут
Кафедра господарського, повітряного та космічного права
Освітній ступінь Бакалавр
Спеціальність 081 «Право»
Освітньо-професійна програма «Правознавство»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова відбіркової комісії
Г.М. Соцілко

Додаткове вступне випробування

Білет № 35

1. Поняття, види і форми юридичної освітньої діяльності.
2. Професійні відхилення в діяльності юристів, їх види.
3. Акт злуки УНР і ЗУНР: зміст та історичне значення.

Затверджено на засіданні кафедри
господарського, повітряного та космічного права
Протокол №2 від 26 лютого 2018 року

Завідувач кафедри С.О. Юлдашев

Голова фахової атестаційної комісії

Г.М. Соцілко

**Рейтингові оцінки за виконання окремих завдань додаткового вступного
випробування**

Вид навчальної роботи	Максимальна величина рейтингової оцінки (бали)
Виконання завдання № 1	30
Виконання завдання № 2	30
Виконання завдання № 3	40
Усього:	100

**Значення рейтингових оцінок у балах за виконання завдань
додаткового вступного випробування та їх критерії***

Оцінка в балах за виконання окремих завдань		Критерій оцінки
36-40	27-30	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
30-35	23-26	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
24-29	18-22	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків. В цілому задовольняє мінімальним критеріям)
Менше 24	Менше 18	Виконання не задовольняє мінімальним критеріям

Увага! Оцінки менше, ніж 24 або 18 балів не враховуються при визначенні рейтингу

**Відповідність рейтингових оцінок
у балах оцінкам за національною шкалою**

Оцінка в балах		Пояснення	
100	90 – 100	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)	Додаткове вступне випробування складено
	75-89	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)	
	60-74	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків. В цілому задовольняє мінімальним критеріям)	
0-59		Вступне випробування не склав	

* Значення оцінок у балах та їх критерії відповідають вимогам

Додаткове вступне випробування має кваліфікаційний характер, тобто оцінюється за

Система менеджменту якості
ПРОГРАМА додаткового вступного випробування на
освітній ступінь «Бакалавр» з нормативним терміном
навчання 3 роки на основі освітньо-кваліфікаційного
рівня «Молодший спеціаліст»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
П 13.01.05(01)-01-2018

Стор. 10 із 12

двобальною шкалою – склав/не склав. Особи, які отримали за додаткове випробування 60 і більше балів, вважаються такими, що склали випробування. Особи, які не склали додаткове вступне випробування, тобто отримали 59 і менше балів, до участі у фахових випробуваннях не допускаються.

Розробники програми:

Доцент кафедри конституційного і адміністративного права

Доцент кафедри цивільного права і процесу

В.М. Вишновецький

Н.В. Троцюк

Голова фахової атестаційної комісії

І.М. Соцілко

